#### LEVINUIMAD KOODIELEMENDID

## Matemaatilised operatsioonid

sum() # leiab summa

average() # leiab keskmise

abs() # leiab absoluutväärtuse

sqrt() # võtab ruutjuure

sin() # leiab siinuse

cos() # leiab koosinuse

pi # leiab ringi diameetri suhte ringi ümbermõõtu ehk Pii

Järgmises näites kasutatakse järjendit juku, mis on defineeritud järgmiselt: juku = [2, 1, 5, 6, 1, 9]

juku.count(1) # loeb kokku, mitu korda arvu üks järjendis esineb – vastuseks on 2, sest 1 esineb järjendis juku 2 korda; arvu võib asendada mõne teise arvu, sõne, järjendi vms

# Järjendid ja nende organiseerimisega seotud meetodid

shuffle() # ajab järjendis olevad elemendid segamini

Järgmises näites kasutatakse järjendit juku, mis on defineeritud järgmiselt: juku = [2, 1, 5, 6, 1, 9]

juku.sort() # järjestab järjendi elemendid väiksemast suuremaks

juku.append() # lisab järjendi lõppu sulgudesse sisestatud arvu; juku.append(8) lisab järjendi lõppu kaheksa

print(juku(-1)) # prindib järjendi viimase elemendi

range() # vaikimisi annab järjendi, mis sisaldab arve nullist kuni sulgudesse sisestatud väärtuseni miinus üks; nt range(6) annab [0,1,2,3,4,5] – sama meetod lubab sisestada ka algus ja lõpp-punkti ning sammu, millega lõppu peaks jõudma; nt range(2, 32, 10) annab vastuseks [12, 22]

#### Juhuslikustamisega seotud meetodid

random() # leiab juhusliku arvu nullist üheni selliselt, et iga nulli ja ühe vahele jääva väärtuse tõenäosus on sama (numpy.random()) – sisendina võib anda ka arvu, mitut juhuslikku arvu peaks meetod andma (vaikimisi üks)

random.normal() # leiab juhusliku arvu selliselt, et keskmine on 0 ja standardhälve 1; funktsioon võtab sisendina prinditava järjendi suuruse – nt kui kirjutada sulgudesse size (1, 10), siis annab meetod järjendi, milles on üks rida ja kümme veergu. NB! Selleks, et meetod PsychoPys tööle läheks, siis tuleks esmalt PsychoPy keskkonda laadida ka vajaminev moodul. Seda saab teha järgmise käsuga: from numpy import random

t # aeg rutiini algusest sekundites

globalClock.getTime() # aeg, mis on katse algusest alates möödunud

expInfo['participant'] # süntaks infokasti sisestatud väärtuste leidmiseks – antud juhul leitakse 'participant' lahtrisse sisestatud väärtus.

expInfo-sse sisestatud väärtused kodeeritakse ennikutena (tuple). Muutuja tüübi nägemiseks saab kasutada meetodit type():

```
print(type(expInfo['participant']))
```

".join(muutuja\_nimi) # enniku sõneks muutmiseks kasutatav meetod

float (muutuja\_nimi) # enniku ujukomaarvuks muutmiseks kasutatav meetod

Infokasti sisestatut saab kasutada ka tekstikasti sisendina. Näiteks oletame, et infokasti "participant" lahtrisse sisestati Juku. Kui tekstikasti kirjutada järgnev süntaks:

```
$'Tere, ' + expInfo['participant'] + '!'
```

siis prinditakse järgmine kiri: Tere, Juku!. NB! Dollari märk süntaksi ees ütleb PsychoPyle, et sisestatud teksti tuleks tõlgedada kui Pythoni koodi. Jutumärgid teksti ümber viitavad PsychoPy-le, et tegemist on sõnega. expInfo['participant'] ümber jutumärke panna ei tohiks, sest sellisel juhul peab PsychoPy ka seda lihtsalt tekstiks, kuid tegelikult viitame siin expInfo nime kandvale Pythoni struktuurile, mida kutsutakse sõnaraamatuks.

Enamasti aga sooviksime lisaks tervitusele veel midagi lisada. Näiteks, et jätkamiseks tuleks vajutada tühikuklahvi. Üks võimalus, kuidas seda teha oleks eelneva süntaksiga lisada lause, mis seda ütleks:

```
$'Tere, ' + expInfo['participant'] + '!' + ' Jätkamiseks vajuta palun tühikut...'
```

kuid see ei ole enamasti väga hea lahendus (eriti kui tegemist on pikema tekstiga), sest tekst prinditakse ühes jorus. Õnneks on Pythonis olemas süntaks, mis võimaldab järgmiselt realt alustada või ridu vahele jätta. Järgmiselt realt alustamiseks tuleks järgmisele reale kirjutatava teksti ette kirjutada \n. Näiteks kui sooviksime, et klahvivajutusest rääkiv tekst oleks ülejärgmisel real (ehk rea vahele jätta) võiksime kirjutada:

\$'Tere, ' + expInfo['participant'] + '!' + '\n\n Jätkamiseks vajuta palun tühikut...'

Pythoni keeles on funktsioon dir(), mis aitab uurida, millised atribuudid mingil muutujal on. Näide: print(dir(expInfo))

frameN # ütleb mitu värskendust on rutiini algusest möödunud (NB! Esimesele värskendusele vastab 0, teisele 1, kolmandale 2 jne)

### if frame N % 5 == 0:

..... # punktiir tuleks asendada süntaksiga, mida sooviksid igal viiendal värskendusel jooskutada. Modulo operatsioon jagab kaks arvu teineteisega ja tagastab jagamisel saadud jäägi. Näiteks 5 % 2 on võrdne ühega, sest kaks mahub viie sisse kaks korda ja jääk on üks.

continueRoutine=False # see süntaks lõpetab jooksva rutiini

trials.finished=True # lõpetab jooksvate seeriate esitamise – "trials" viitab siin rutiinide ümber defineeritud aasale, mille nimi vaikide on "trials" – kui seda nime muuta, siis tuleks nimetus asendada ka süntaksis.

stim.status==FINISHED # kontrollib, kas komponent "stim" on töö lõpetanud – komponendi staatus võib olla veel alustatud (STARTED) ja mittealustatud (NOT\_STARTED). NB! Kindlasti tuleks siin kaks võrdusmärki lisada, sest kontrollime võrdsust.

randint(minimaalne\_väärtus, maksimaalne\_väärtus\_pluss\_üks) # võtab sisendina kaks arvu ja annab juhusliku täisarvu, mis jääb esimese ja teise sisestatud arvu vahele selliselt, et maksimaalseks väärtuseks on teisena sisestatud väärtus miinus üks.

thisExp.addData('veerg', 'väärtus') # see süntaks võimaldab meil andmetabelisse veerge lisada ja sinna veergu väärtusi printida; näiteks süntaks thisExp.addData('cue', 'vasak') tekitab uue veeru (kui seda juba loodud ei ole) ja kirjutab sinna sõna vasak. Andmetabelisse kirjutatav väärtus võib olla ka numbriline – näiteks juhuslikult genereeritud seeriatevaheline aeg, mille soovid igal seerial andmetabelisse kirjutada.

Võimalik süntaks pausi esitamiseks. Lisa see süntaks koodielemendile, mis paikneb samas rutiinielemendis, kuhu salvestasid ka pausi teksti ja vastuseklahvi komponendid.

Selgituseks süntaksile: Kõigepealt kontrollib, kas esituse järjekorranumber on suurem kui 0 ehk kas tegemist on esimese esitusega. Kui mitte, siis kontrollib, kas tegu on kolmekümnenda esitusega. Kui vastus on eitav (ehk trials.thisN ei jagu täpselt kolmekümnega, siis peatab rutiini). Vastasel korral jätkab rutiini ja näitab pausi.

```
if trials.thisN > 0 and trials.thisN % 30 != 0:
continueRoutine = False # peatab rutiini
```

totalScore = score.count(1) # loendab, mitu korda 1 järjendis score esineb